

## آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون  
سنه لکی (۲۰۰) ، آلتی آیلنی  
(۱۲۰) غروشدور.

[ نسخه سی ۵ غروش  
سنه لکی ۵۲ نسخه در ]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسئله موافق آثار مع الممنونیه  
قبول اولنور . درج ایدله  
یازیلر اعاده اولونماز .

# الکشاف

## اخطارات

آدرس تبدیلنده آبرجه بش  
غروش کوندربلیدر .

مکوبلرک امضالری واضح  
وارفوناقلی اولسی و آبونه صره  
مهروسی محتوی بولنسی لازمدر .

ممالک اجنبیه ایچون آبونه  
اولنلرینک آدرسارینک فرالسر  
جده یازلسی رجا اولنور

پاره کوندربلیدیکی زمان نه به دائر  
اولدینک واضحاً بیلدیرلسی رجا  
اولنور .

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته ای مجموعه اسلامی در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول  
اشرف ادیب

باس محرر  
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

جلد ۱۵

۱۲ ایلول ۱۳۳۴

پنجشنبه

۶ ذی الحجه ۱۳۳۶

عدد : ۳۶۹

— اوت، امیر صاحب تورک لسانی تعلیماتنه چوق اهتمام ایډیور.  
یالکیز اوزبکله آراسنده دکل، عموم افغانستان مکتبلرنده تورک  
لسانک تعمیمنه فوق العاده کرمی ویرلمکده در. ذاتاً تورک عنصری  
اولان اوز بک اقوامنده لسان تورکی لسان مادردر. ظن ایدهرم  
افغانستانده تورکجه تکلم ایدن اوز بکله نصف درجه سنده. دکل  
ایسهده یوزده قرق نسبتندن آشای دکلدر. بخارا حدودنده مزار  
شریف، حوالیسنندن تا کابلده قبر مسکون اولان قبائلک کافه سی  
اوز بکدر. ذاتاً الک جنکاور ملت اوز بک اقوامی اولدینی جهته  
افغانستانده بالعموم سواری عسکری اوزبکدر. بشقه قبائل دنده  
پیاده و طوبچی عسکرلری اولور، اما اوز بکله خلقة سواریدر.  
ذاتاً عبدالرحمن خان دائماً اوپله دیرمش: «بوتون افغانستان عصیان  
ایدرسه تربیه ایتک ایچون اون بیک اوز بک کافیدر.»

— عالی مکتبلر و مدرسه لرده انتظام تحت تأمین آلتش می؟

— ظن ایدهرم جریبه مکتبلندن بشقه عالی بر مکتب یوقدر.  
یالکیز جریبه مکتبی وازدر. معلملری عمومیتله استانبولدن کلش  
تورکلردر. یکی کشاد اولنش مکتبلرک عددی بک چوق ایسهده  
هپ ابتدائی مکتبلردر. احتمال که بعض شهرلرده رشدی درجه سنده  
مکتبلرده واردر. قیز چوققلرک تعلیمنده اهمیت ویریلور. امیر  
صاحب جنابلری کندی اقربالرندن برنی قیزینه او قویوب یازمق  
تعلیم ایتدیکی ایچون مأموریتندن طرد ایتش. او قومق یازمق ایچون  
عموم کویلی اهالی بیده بالذات تشویق ایدرمش. بعض کوی  
مکتبلرینک امتحاننده حبیب الله خان جنابلرینک بالذات حاضر  
اولدینی ایشتم. حتی بعض چوققلره کندی الیه مکافات و فقراسنه  
احسان ویردیکنی سویله دیلر.

— افغانستانده نه کبی فابریقهلر بولندینی اوکره نه بیلدی کرمی؟

— مهم اولان بیوک فابریقهلر هپ اسلحه فابریقهلریدر. طوب  
تفک اعمال اولیور، بن بو فابریقهلره عائد فضله بر معلومات ویره-  
میه جکم. چونکه داخلنی کزده مسدم، یالکیز ایکی فابریقهده دائمی  
اوله رق سکیز یوز عمله چالشمقده اولدینی سویله دیلر.

برده شایق فابریقه سی واردر که اون کزدم، کوردم، غایت  
کوزل اینجه شیلر ایشله نمکده در. فقط بو فابریقه نمونه اوله رق یکی  
کشاد اولنش، ابتدائی درجهده، اوافق مقیاسده در. انجق یوز آلتش  
قدر عمله چالشمقده در. امیر جنابلری بو فابریقهیه چوق اهمیت  
ویریلور. هفتهده بردفمه، بعضاده دهاز یاده کلدیکی اولیورمش.

— مملکت داخلنده تلغراف فلان بولنیور می؟

— خاییر، تلغراف یوقدر. مهم اولان مواقعه مخصوص تلفون  
وار فابریقهلرده، عسکری قرارگاهلرده تلفون ایله مخابره اولیور.  
صوکره آتلی پوستلر وار. غایت سریع مناقله خصوصی پوستلر ایله  
اجرا اولیور. شوسه یوللری چوق و غایت مکمل اولدینی جهته  
مملکتک هر طرفه پوسته مواصله سی اولدقجه سرعتله تأمین اولیور.

— امنیت فوق العاده در. برنک آدم، ایستر، چوقق اولسون،  
مملکتک برباشندن اوتنه کی باشه کیده یلور. پیاده کیده جک اولورسه کز  
بر قضا احتمالی، خوف و اندیشه ایده جک هیچ بر شی یوقدر. بن  
بالذات یالکیز اوله رق چوق کزدم، کویلرده دولاشدم، حتی کنج  
قالدیم زمانلرده اولوردی، قطعیاً شبهه اولنه جق بر حاله تصادف  
ایتمدم. حجازه کیتیمکده اولان حاجیلر میاننده بعضاً قافله دن آیریلش  
تک باشه کیتیمکده اولان حاجیلره تصادف ایدردم. آز چوق پاره لری ده  
بولیوردی. بویله ایکن صفای بخاطرله یول کنارنده یاتار اولیور  
استراحت ایدرلردی. افغانستان صحرا لرنده کی امنیت، بزم روسیه ده کی  
شهرلرده دخی یوقدر. طاشکندده بر آدم کیجه لری بر احبابنه  
کیده جک اولورده بر آز کچ قالورسه عودتنده تردد ایدر. افغانستانده  
اوپله شی یوق، فوق العاده بر امنیت کامله واردر.

— خلقک تربیه اخلاقیه سی نه درجهده در؟

— تربیه دینی لری بک مکمل در. بر کره نماز عموم ایچون عادتاً  
مجبوریدر. بویوک، کوچوک هر کس نماز قیلار. بالخاصه عسکر آرمه سنده  
نماز قیلایان یوقدر. مسکرات استعمالی و محرمات ذاتاً ممنوع اولدینی  
کبی، یالان سویله مکده قطعاً یوق دنیله جک درجهده در. فحشیات  
فلان قطعاً حس ایتدم. بویله شیلر غایت منکر و مستکر هدر. اخلاق  
هنوز یا کر بر حالده در. فساد قبولری ده آچله ماشدر. الله  
محافظه ایلسون.

عبدالرشید

## عثمانی و ایران اتحادی

حقنمه ابراهه راضیه ناظرینک پانانی

شهر مزده انتشار ایدن فارسی (خاور) غزته سندن عیناً ترجمه  
واقبتاس اولمشدر:

ایران داخلیه نظارتی مستشاری اولوب ایران مشروطیتندنبرو  
دولت و ملتنه شایان تقدیر خدمتله ایفا ایدن؛ روسلره انکلیزلره  
قارشو مجاهداتده بولمق اوزره ایکی سته اقدام طهراندن عزیمت  
ایدرك، تدریجی صورتده بورایه مواصلتله بو آله قدر بوراده اقامت  
ایدن (میرزا سایمان خان) حضرتلرینک عثمانی - ایران مناسبات  
ودادکارانسی حقنمه نقطه نظرینی آکلامق ایچون سر محرر منری مشار  
الیهک نزدینه اعزام ایله دک. وقوع بولان ملاقاتی بروجه آتی عیناً  
درج اییدیور:

— ایران - عثمانی مناسبات سابقه سی حقنمه فکر طایلیرینی لطفاً  
ایضاح بیورر میسکیز؟

ایران دولتی مرکزینہ و ملتک قلبہ ربط ایدن قوت بوتون تصور لک فوقندہ در . زیرا بوآنہ قدر بر خلی سیاست بالظہرینک ضربہ لری اومبای استواری قلع ایدہ مشدر . بو خصوصہ ہر ایک دولتی مقابل تاریخی مروضاتی تأیید ایچون شاهد صادقہ . بنم فکر مجہ ، دولت عثمانیہ نک ایرانہ کی سیاستی ترویجہ ، عسکر و علم دکل ، فکر و قلم دلیل و رہبر اولمیدر .

— ہر ایک دولتی منافعی نہ مرکزہ در ؟ بربر لری نہ کبی یار دیم ایدہ بیایر لک ایلرودہ اتحاد و موالاترینک ثمراتی اقتطاف ایسونلر ؟ — بوندن صوکرہ ہر ایک دولتی تعقیب ایتمی ایجاب ایدن سیاست ہر ایک طرفک مستقل و ذی حیات براخوتہ مالک اولسنہ چالیشمق و بونی تیمیہ ہر وسیلہ دن بالاستفادہ صرف مساعیدہ بولونمقدہ در .

یعنی سربست و مستقل بر عثمانی دولتی ، ینہ مستقل و سربست بر ایران دولتی ال الہ و برہرک و ماضینک بوتون صحائف سیاستدن کف نظر ایدہ نک ، ہر بری کندی منافعت مقتضاسی وجہلہ اعلای شان و شوکت ایچون چالیشمقدہ در .

زیرا بوکون بوتون جهان سیاستدہ اتحاد منافع رابطہ لرندن دہا قوی بر رابطہ موجود دکلدر و تصور اولانہ من . نصل کہ بمضاً اتحاد منافع ایک مختلف الدین اولان دولتی بربرینہ اولہ باغلار ، اولہ مجبور انقیاد ایلرکہ ، متحد الدین و مختلف المنفعہ دولتلر آرہ سندہ اولہ رابطہ حصولہ کلی غیر قابلدر .

بن ایسہ یقیناً بیلیورم کہ ہر ایک دولتی منفعلی ہر زمان و ہر مقامہ بر در ؟ و آرادہ اختلافات نظریہ موجود دکلدر . بونک دلیلی ایسہ ، ایران رؤسا و زمامدارانندن بر چوقلری کندی راختلرندن ، منافع ذاتیہ لرندن دامن کش فراغ اولہرق ، آنجق بو خطرناک و فقط قیمتدار اولان طریق اتحاددہ ، ثبات و سعیہ عزم ایتمشدر .

اگر ایلرودہ فنا حادثہ لرلہ دشمنلرک خود بینکلری مساعیدہ اولورسہ ، ہر حالہ بز بویکی دولت و مانی بربرینہ روابط قویہ ایلہ ربط ایتمکہ کلشز ؟ و قوتیزیتدیکی قدر بو اوغورده چالیشہ جنزکہ مقس الملزم نائل اولہلم .

### دینی تشکیلاتہ احتیاج

اقدام رفیقہرک صاحب امتیازی لوزاندن یازیور :

» بورادہ ینہ برایکی سوز سویلہ حکم : عجبا نہ دن خارجیہ نظارتی ( برن ) سفارتی نزدیکہ بر امام افندی کوندرمہ یور . میدانہ اوچ بش سفارت قالدی . هیچ اولمازسہ بونلرک اولسون تکملہ غیرت ایدہلم . بو خصوصہ باب مشیخت اسلامیہ نک دہ نظر دقتی جلب ایدہرم . مسلمانلرک دوچار اولدقلری سہالت معنویہ یہ هیچ بر ملت دوچار اولمایور . جماعت اسلامیہ نک وجودی یوقدرہ . بایراملردن چوق کیشتنک

— ہر ایک حکومتک مناسبات ماضیہ سی خصوصندہ ہر ایک طرفک سیاستی تحریک و تدویر ایدن بکانہ شی ، اولجہ دین و مذہب سیاستی ایدی . بو سیاست ماضیدہ طرفینک منافعی اودرجہدہ بالظہر لامشدرکہ : اوصیرلردہ ہر ایک حکومت اسلامیہ اختلافات مذہبیہ کی کندی سیاستلرینک تدویرینہ بر وسیلہ اتحاد ایتشار و تمایلات ذاتیہ لرینی ، مقتضیات مذہبیہ شکلہ قلب و تحویل ایلہرک قوای سیاسیہ لرینی بومبندن آلمشدر .

کیت کیدہ بوخوشہ کیتیز سیاست بر مقتضای زمان و حادثات عوامک تمصبہ سبیت و یرمش و ہر ایک ملتک قلبندہ محکم صورتدہ کولک صالمشدر ؟ ہر ایک طرفک فقہا و علمای طرفلرندن دہ ، ہر کون مذکور اختلافاتہ بر مقدار تقویت و یرلمشدر .

بوخصومت و منافرت نہایت بوکونکی شکلی آلمشدر . بنم فکر مجہ او زمانلردہ ہر ایک حکومت اسلامیہ نک خطا آلود سیاستی دین پردہ سی آلتہ کیزلنش . حالبوکہ بونفاق و شقاق ، اسلام دشمنلرینک بالغاً مبالغہ استفادہ ایتلرینی تأمین ایتمشدر .

غریبی شوکہ : دشمن استفادہ سی اسلام الیلہ احضار ایدلش و ہر ایک حکومتک اولیای اموری اونفاق تخم لری ہر کون صولامقدن چکینہ مشلدر ، نہایت ( دلی پتو ) نک و صایانی حرفیاً اتمام و انفاذہ سعی بلغہ بولمشدر .

فی یومنا هذا اسلام سیاست خارجیہ سندہ دین و مذہب اختلافک تأثیراتی آلمشدر .

— دولت عثمانیہ ایلہ اتحاد ایتک خصوصندہ ایرانلرک حال حاضرہ کی فکر لری نہ مرکزہ در ؟

— بوکون علی العہوم ایرانلر ، دولت علیہ عثمانیہ نک بو حرب عمومیدن کمال شرف و استقلال ایلہ چیقمسنی تمی ایدرلر . دولت علیہ ایرانک مسلمان قومشوسیدر . وایتانیرلرکہ : ایران دولتی دخی کندی تمامیت ملکیہ سنہ ، استقلالہ مالک اولمدقہ ، کندی امور داخلہ سندہ حاکم مطلق بولمدقہ قومشوسی بولان دولت عثمانیہ ، استقلال و آسایشہ تمامیلہ مالک اولہماز . چونکہ ایران ، وضعیت جغرافیسی نقطہ سندن دائماً آسیادہ دولت عثمانیہ ایچون بر ظہیردر .

دولت عثمانیہ نک آذربایجان ایلہ ایران حدودینہ سوق ایتدیکی قوت ، ایرانہ نہ کبی بر تأثیر حصولہ کثیرہ جکدر ؟

— یوقاریکی بیاناتدن بوبادہ کی فکر می استنباط ایدہ بیایر سکیز . بنجہ ، ایستر دولت عثمانیہ طرفندن ایران طوپراغہ و ایستر ایران دولتی طرفندن عثمانی طوپراغہ وقوع بولہ حق ہر ہانکی تطاول و تجاوز ہر ایک طرف ایچون باعث مضرندر . نیتہ کیم اجنبیلرک فی یومنا هذا ایرانہ وتوع بولان تجاوزلری بوبہانہ یہ معطوفدر .

بویلہ بر عصرہ کہ ہر ملت کندی مقدراتی تحکیم و ادارہ ایتک خصوصندہ سربست بولنیور ، بویلہ عسکر سوقی سیاستی فائدہ سبز ولزومسز کوریورم . ازجملہ شونی دہ عرض ایدہم کہ : آذربایجانی